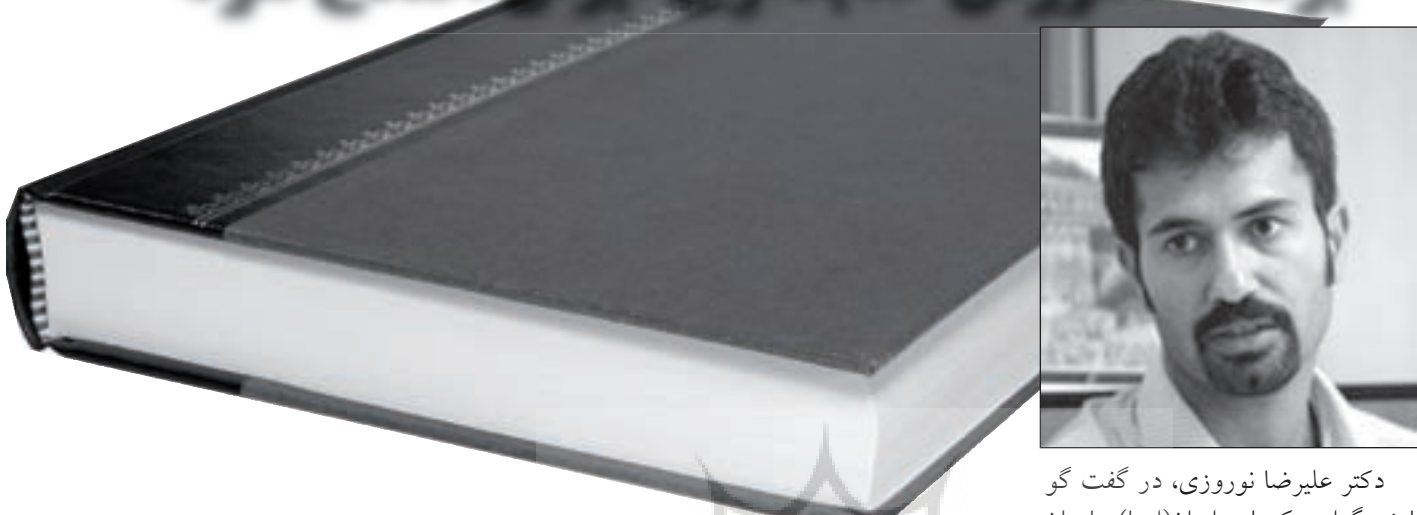

پیشهاد یک استناد کتابداری و اطلاع‌رسانی

برنامه آموزشی کتابداری ایران اصلاح شود

دکتر علیرضا نوروزی، در گفت‌گو با خبرگزاری کتاب ایران (ایبنا)، با بیان

این مطلب اظهار داشت: در نظام آموزشی کشورهای غربی، مدیر گروه و استادان می‌توانند برای حذف یا اضافه شدن یک واحد درسی تصمیم‌گیری کنند. این امر در مقایسه با شیوه آموزشی کتابداری ایران برای آن‌ها مزیت محسوب می‌شود.

فارغ‌التحصیل دانشگاه پاول سزن، در مقایسه شیوه نظام آموزشی کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران با فرانسه گفت: شیوه تدریس کتابداری در دانشگاه‌های ما ضعف‌هایی دارد که آشنایی و تعامل با دانشکده‌های کشورهای پیشرفته در رفع آن‌ها موثر است. در فرانسه، شرح درس‌ها با توجه به نیاز بازار و جامعه و بر اساس پارادایم‌های علمی روزآمد می‌شوند. دوره کارشناسی کتابداری در فرانسه، سه سال و در کارشناسی ارشد دو سال است.

عضو هیأت علمی دانشگاه تهران، خاطر نشان کرد: دوره کارشناسی ارشد در سال اول عمومی است و سال دوم برای دانشجویانی که قصد ادامه تحصیل در مقطع دکترا دارند و کسانی که پس از دریافت درجه کارشناسی ارشد به بازار کار جذب می‌شوند، متفاوت است. شیوه آموزشی کتابداری کشورهای اروپایی در مقطع دکترا بر تحقیق استوار است و موضوع پایان‌نامه دانشجویان باید با نیاز جامعه متناسب باشد.

عضو کمیسیون علم سنجی دانشگاه تهران، استفاده از استادان و متخصصان در تدریس ماهانه و فصلی و توجه به تدریس تیمی یک درس از سوی استادان مختلف را از ویژگی‌های خوب آموزش کتابداری و اطلاع‌رسانی در دانشگاه‌های فرانسه دانست و افزود: توجه به حل تمرین گروهی و خرد جمعی در گروه و استفاده از فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی خصوصاً اینترنت در آموزش و پژوهش، دیگر مزیت‌های این نظامند. از سوی دیگر کارورزی‌های دانشجویی اغلب به صورت پرداختی است و باید دست کم ۳۰ درصد حقوق کارمند به دانشجویان داده شود.

دکتر نوروزی، حضور کتابداران و کارشناسان کتابداری و اطلاع‌رسانی در عرصه تألیف و نشر آثار پژوهشی را در ارتقای نظام آموزشی و تخصصی شدن آن مؤثر دانست و گفت: با گذشت ۴۰ سال از تولد رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی در کشور ما، دیگر زمان نشر مجله‌های عمومی در این حوزه به سر آمده است. هر نشریه

تخصصی را یک رشته دانشگاهی ایجاد می‌کند.

سرمدبیر مجله تخصصی «webology» در پاسخ به این پرسش که چرا این نشریه به زبان انگلیسی منتشر می‌شود، توضیح داد: انگلیسی زبان علم است و برای پذیرش ایده خود در جهان ناچاریم آن را به زبانی که بیشترین مخاطب را دارد، مطرح کنیم. در پژوهشی که روی ۸۰ نشریه با دسترسی آزاد انجام دادم، به این نتیجه رسیدم که نشریه‌های انگلیسی بیشترین استناد را در جهان به خود اختصاص می‌دهند. در شروع کار نشریه از استادان خارجی استفاده کردم و اکنون ویراستار، داوران و هیأت تحریریه آن خارجی‌اند.

به گفته این پژوهشگر، در صورتی که پشتوانه انتشاراتی ما در حوزه‌های تخصصی کتابداری و اطلاع‌رسانی تقویت شود، راه برای تاسیس گرایش‌های مختلف در مقاطع کارشناسی ارشد و دکترای رشته کتابداری باز می‌شود.

فارغ‌التحصیل دانشگاه پاول سزن فرانسه، همچنین به کتابخانه‌های عمومی کشور اشاره کرد و گفت: برای رونق کتابخوانی باید نگرش جامعه نسبت به کتابخانه تغییر کند.

تفکر حاکم در کتابخانه‌های ما اطلاع‌رسانی نیست و اغلب به قرائتخانه‌هایی برای مطالعه کتاب‌های درسی و کمک آموزشی تبدیل شده‌اند.

وی توضیح داد: در شهر کوچک «تور» در فرانسه، بیش از ۲۰ کتابخانه سیار وجود دارد که هر کس با داشتن یک کارت عضویت می‌تواند از تمام این کتابخانه‌های سیار و نیز عمومی شهر استفاده کند.

در کشورهای غربی، دانشجو و دانش‌آموز رایگان و بدون ضمانت، کارت عضویت کتابخانه را دریافت می‌کند و به اینترنت پر سرعت، مواد اطلاعاتی و منابع دیداری و شنیداری متعدد دسترسی دارد. کتابخانه‌های کشورهای پیشرفته در کنار محل‌های پر رفت و آمد چون فروشگاه‌های زنجیره‌ای تأسیس می‌شوند و هر کس بدون نیاز به کتابدار از طریق سیستم رایانه‌ای کتاب امانت می‌گیرد.

دکتر نوروزی، جای یک کتابخانه دیجیتال ملی را در کشور خالی دانست و اظهار داشت: راه‌اندازی این کتابخانه دانش و تمدن ما را به صورت الکترونیک در اختیار جهانیان قرار می‌دهد.